

Opis ryzyka związanego z członkostwem w PKO OFE

OPIS RYZYKA INWESTYCYJNEGO ZWIĄZANEGO Z PRZYJĘTĄ POLITYKĄ INWESTYCYJNĄ PKO BP BANKOWEGO OFE ORAZ Z CZŁONKOSTWEM W PKO BP BANKOWYM OFE

Członkostwo w PKO BP Bankowym OFE związane jest z ryzykiem inwestycyjnym, tj. wartość jednostki rozrachunkowej PKO BP Bankowego OFE może ulec zmianie wraz ze zmianą sytuacji na rynkach finansowych. Tym samym istnieje ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanego zwrotu z inwestycji w jednostki rozrachunkowe PKO BP Bankowego OFE. Na poziom tego ryzyka mają również wpływ opisane poniżej czynniki i szczególne okoliczności, na których wystąpienie członek OFE nie ma wpływu lub ma ograniczony wpływ.

PKO BP Bankowy OFE lokuje zgromadzone środki głównie w trzy klasy aktywów, dopuszczone przepisami prawa, tj. w: akcje (spółek polskich i zagranicznych), dłużne papiery wartościowe oraz inne instrumenty rynku pieniężnego, przy czym OFE nie mogą inwestować aktywów w obligacje skarbowe oraz w instrumenty dłużne gwarantowane przez Skarb Państwa. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, minimalny poziom inwestycji aktywów OFE w akcje wynosi odpowiednio: 55% wartości aktywów do końca 2015 r., 35% wartości aktywów do końca 2016 r. i 15% wartości aktywów do końca 2017 r.

Dostępne na rynku instrumenty finansowe charakteryzują się różnym profilem pod względem oczekiwanej rentowności i poziomu ryzyka inwestycyjnego. W związku z tym, portfel inwestycyjny PKO BP Bankowego OFE konstruowany jest w taki sposób, aby był optymalny pod względem spodziewanego zysku i poziomu ryzyka. Kluczowymi rodzajami ryzyka związanymi z portfelem inwestycyjnym są: ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe, ryzyko płynności i ryzyko walutowe.

Ryzyko rynkowe to ryzyko poniesienia straty w wyniku zmiany wartości aktywów znajdujących się w portfelu inwestycyjnym na skutek zmian cen instrumentów finansowych.

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość poniesienia straty na skutek niewywiązania się emitenta obligacji lub banku ze zobowiązań wobec otwartego funduszu emerytalnego (np. zobowiązania do wykupienia obligacji, zwrotu depozytu).

Ryzyko walutowe wynika z zależności wyceny akcji lub obligacji zagranicznych wyrażonej w złotych od kursu waluty danego kraju. Dodatkowo kursy polskiego złota w stosunku do walut innych państw wpływają na sytuację finansową eksporterów i importerów, a przez to pośrednio na cenę ich akcji.

Akcje są kategorią lokat przynoszącą relatywnie największy dochód w długim terminie, ale wyniki inwestycyjne mogą ulegać dużym wahaniom. Ryzyka wpisane w instrumenty udziałowe (akcje) można podzielić na dwa ich podstawowe rodzaje, tj. tzw.: ryzyko systematyczne i ryzyko specyficzne. Ryzyko systematyczne związane jest z ogólną koniunkturą giełdową i wpływa w podobny sposób na ceny akcji wszystkich notowanych spółek. Najbardziej dotkliwym przejawem ryzyka systematycznego są kryzysy giełdowe, podczas których akcje tracą na wartości większość tego co zyskały przez lata wzrostów. Ryzyko specyficzne związane jest z inwestycjami w akcje konkretnej spółki i jej indywidualną sytuacją fundamentalną. Ryzyko specyficzne można ograniczyć poprzez dywersyfikację (branżową, rynkową, geograficzną) portfela inwestycyjnego.

Instrumenty udziałowe emitowane przez spółki zagraniczne pozwalają ograniczyć ryzyka związane z sytuacją gospodarczą Polski, ale wiążą się z ekspozycją na ryzyko walutowe. W warunkach

umacniającej się „złotówki” w stosunku do waluty, w której notowana jest dana akcja, zysk wynikający ze wzrostu kursu giełdowego tej akcji, pomniejszany jest przez wzrost wartości „złotówki”.

Dłużne papiery wartościowe narażone są na tzw. ryzyko stopy procentowej (czyli wpływu zmian rynkowej stopy procentowej na wartość rynkową obligacji) oraz ryzyko kredytowe emitenta, czyli możliwość niewykupienia obligacji przez emitenta. Z lokatami tego typu związane może być również ryzyko niewypłacalności gwaranta, polegające na tym, że w przypadku niewypłacalności emitenta papierów wartościowych, gwarant emisji nie będzie w stanie wywiązać się z przyjętych zobowiązań, a tym samym możliwa będzie utrata wartości aktywów PKO BP Bankowego OFE zainwestowanych w papiery emitenta.

Wolne środki finansowe PKO BP Bankowy OFE lokuje w depozyty bankowe. Z depozytami bankowymi wiąże się ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko kredytowe banku, w którym taki depozyt jest zakładany.

Obowiązujące wszystkie otwarte fundusze emerytalne prawne uregulowania w zakresie maksymalnych limitów inwestycyjnych ograniczają ryzyko związane z nadmierną koncentracją inwestycji w jeden typ instrumentu lub w instrumenty jednego emitenta. Ryzyko koncentracji to również ryzyko nadmiernego zaangażowania aktywów w dany rynek, sektor rynku lub w dany obszar geograficzny. W przypadku otwartych funduszy emerytalnych, w tym PKO BP Bankowego OFE, mamy do czynienia z koncentracją na polskim rynku akcji.

Elementem każdej decyzji inwestycyjnej jest również analiza płynności obrotu danym instrumentem finansowym. Niewielkie obroty danym papierem wartościowym zmniejszają możliwość szybkiej reakcji w przypadku zmiany jego wartości i uniemożliwiają zredukowanie lub rozbudowanie pozycji bez wpływu na cenę, a zatem inwestycja w takie papiery wartościowe wiąże się z ryzykiem płynności.

Prowadzenie działalności inwestycyjnej wiąże się również z ryzykiem rozliczenia transakcji, dotyczącym poprawnego wykonania przez kontrahenta wszystkich instrukcji, czyli terminową zapłatą lub przekazaniem papieru wartościowego. Wszystkie transakcje PKO BP Bankowego OFE kontrolowane są i rozliczane przez bank pełniący funkcję depozytariusza, któremu PKO BP Bankowy OFE powierzył przechowywanie swoich aktywów.

Należy wymienić również ryzyko związane z przechowywaniem aktywów otwartego funduszu emerytalnego, wynikające z niewłaściwego wywiązywania się ze swoich obowiązków przez depozytariusza. Jest ono w dużej mierze niwelowane poprzez wybór depozytariusza, który musi spełniać wymogi określone w ustawie.

Trzeba również mieć na uwadze ryzyko związane z regulacjami prawnymi dotyczącymi otwartych funduszy emerytalnych, w szczególności w zakresie prawa podatkowego. Ryzyko to wiąże się z możliwością zmiany przepisów, która może mieć niekorzystny wpływ na działalność PKO BP Bankowego OFE lub sytuację jego członków.

Należy zwrócić też uwagę na ryzyko inflacji, czyli zmniejszenia się siły nabywczej gromadzonego w PKO BP Bankowym OFE kapitału emerytalnego.

Ponadto na przyszłą wartość jednostki rozrachunkowej każdego otwartego funduszu emerytalnego mogą mieć wpływ szczególne okoliczności, takie jak: otwarcie jego likwidacji, przejęcie zarządzania otwartym funduszem emerytalnym przez inne niż dotychczas powszechne towarzystwo emerytalne, zmiana depozytariusza przechowującego aktywa otwartego funduszu emerytalnego, czy też zmiana polityki inwestycyjnej otwartego funduszu emerytalnego. Na okoliczności te członek otwartego funduszu emerytalnego, w tym PKO BP Bankowego OFE, nie ma wpływu.